HE 127/2016 vp: laki laivavarustelain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 27.9.2016

Jenni Rantio

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Esityksen tausta ja tavoitteet

- Esityksellä pantaisiin täytäntöön laivavarusteita koskevan direktiivin (2014/90/EU) kansallista lainsäädäntöä edellyttävät säännökset
- Uudistuksen tavoitteena:
  - **Lisätä merenkulun turvallisuutta** ja **ehkäistä ympäristön pilaantumista** tehostamalla laivavarusteita koskevan sääntelyn täytäntöönpanoa
  - **Edistää sisämarkkinoiden toimintaa** ja laivavarusteiden vapaata liikkuvuutta yksinkertaistamalla ja yhdenmukaistamalla laivavarusteiden hyväksymismenettelyä EU:n alueella
  - **Yhdenmukaistaa laivavarusteita koskeva sääntely** muun tavaroiden vapaan liikkuvuuden turvaamiseen pyrkivän EU:n lainsäädännön kanssa

Nykytila

- Voimassa olevassa laivavarustelaissa (1503/2011) pyrittiin jo soveltuvin osin huomioimaan vuoden 2014 laivavarustedirektiivin taustalla oleva akkreditointi- ja markkinavalvontaa koskeva EU:n lainsäädäntö
  - Esimerkiksi säännöksissä koskien vaatimustenmukaisuusmerkkiä, merkin kiinnittämistä ja merkkiin liitettäviä asiakirjoja, ilmoitetun laitoksen nimeämistä, nimeämisen edellytyksiä ja nimeämisestä ilmoittamista, ilmoitetun laitoksen käyttämiä alihankkijoita, puutteellisen laivavarusteen korjaamista ja puutteellisuuksista ilmoittamista, markkinavalvontaa sekä seuraamuksia

Keskeiset muutokset (1/3)

- Täsmennyksiä laivavarusteeseen kohdistuviin ja varusteen tietojen säilyttämiseen liittyviin vaatimuksiin
- Ruorimerkkiä koskevat säännökset
  - Täsmennyksiä käytöstä ja kiinnityksestä
  - Elektroninen ruorimerkki mahdolliseksi

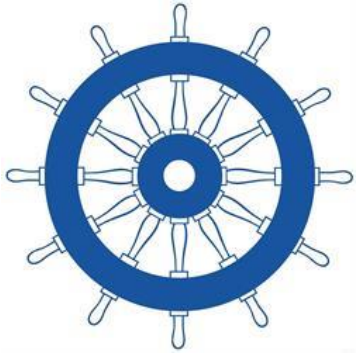

- Laajennuksia valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeuteen ja velvollisuuteen toimittaa tietoja Euroopan komissiolle
- Velvollisuus suorittaa viallisia, puutteellisia tai vaarallisia laivavarusteita koskevia korjaavia toimenpiteitä esitetään ulotettavaksi laivavarusteen tuojaan ja jakelijaan (valmistajan ja valtuutetun edustajan lisäksi)

Keskeiset muutokset (2/3)

- Muutoksia ja täsmennyksiä laivavarusteiden vaatimustenmukaisuutta arvioivien ilmoitettujen laitosten nimeämistä koskeviin edellytyksiin ja laitoksen tehtäviin ja niiden suorittamiseen
- Liikenteen turvallisuusvirasto nimeäisi jatkossa ilmoitetut laitokset liikenne- ja viestintäministeriön sijaan ja vastaisi niiden ilmoittamisesta Euroopan komissiolle sekä Euroopan unionin jäsenvaltioille
- Lain muutoksenhakua koskevat säännökset esitetään muutettaviksi erityisesti oikaisuvaatimuksesta ja valituslupamenettelystä säätämiseksi

Keskeiset muutokset (3/3)

- Laivavarustelain valtuutussäännös, jonka nojalla Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut määräyksiä laivavarustedirektiivin liitteeseen tehdyistä muutoksista, esitetään kumottavaksi

→Jatkossa luettelo direktiivin soveltamisalan piiriin kuuluvista laivavarusteista annetaan Euroopan komission täytäntöönpanosäännöksinä

Vaikutukset

- Laivavarusteen valmistajan hallinnolliset velvoitteet lisääntyisivät laivavarustetta koskevien asiakirjojen säilyttämisen osalta
- Valmistajan lisäksi laivavarusteen tuojalla ja jakelijalla olisi jatkossa vastuu tehdä viallisia, puutteellisia tai vaarallisia laivavarusteita koskevat korjaavat toimenpiteet
  - Laivavarusteiden poisvetoja markkinoilta EU:n tasolla harvemmin kuin kerran vuodessa
- Ilmoitetun laitoksen velvollisuus toimittaa tietoja valvontaviranomaiselle, Euroopan komissiolle tai Euroopan unionin jäsenvaltioille laajenisi
  - Suomessa tällä hetkellä yksi ilmoitettu laitos

Vaikutukset

- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin tarve antaa määräyksiä vähenisi ja sääntely selkeytyisi EU:n tasolla, sillä jatkossa luettelo laivavarustedirektiivin soveltamisalaan kuuluvista laivavarusteista annetaan Euroopan komission täytäntöönpanosäännöksinä
- Trafi vastaisi jatkossa ilmoitettujen laitosten nimeämiseen ja valvontaan liittyvistä tehtävistä liikenne- ja viestintäministeriön sijaan
  - Tehtävien arvioidaan lisääntyvän hyvin vähäisesti, Suomessa toimii tällä hetkellä yksi ilmoitettu laitos
  - Voimassa olevan laivavarustelain mukaan Trafi vastaa muilta osin lain noudattamisen valvonnasta
  - Trafi hoitaa vastaavankaltaisia tehtäviä muun muassa huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) sekä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) nojalla.